

Raport de monitorizare a alegerilor locale noi din 16 mai 2010

Promo-LEX salută atenția acordată de administrația electorală (CEC) scrutinului din localitatea Sîngera, unde s-au organizat activități masive de educație electorală, colaborare intensivă cu mass-media națională și observatori, monitorizarea directă de către membrii CEC a organizării alegerilor, și utilizarea tehnologiilor noi pentru organizarea procesului electoral. Într-același rând, Promo-LEX este îngrijorată de nivelul scăzut de atenție acordat de către administrația electorală celorlalte localități monitorizate, iar unele secții de votare au activat în condiții de infrastructură inadecvate; observatorii au constatat pene la rețelele de curent electric și cele telefonice.

Promo-LEX a constatat multiple devieri de la legislație electorală și alte deficiențe ce țin de organizare bună a alegerilor. Totodată, cu toate că raportul dat include o abordare critică a unor probleme în organizarea alegerilor, Promo-LEX conștientizează că administrația electorală (CEC) depune eforturi considerabile întru crearea practicilor bune de organizare a scrutinului. Promo-LEX propune o colaborare constructivă între organizații de monitorizare și administrație electorală întru consolidarea atât a acestor practice cât și a încrederii cetățenilor în întregul proces electoral.

Au fost observate deficiențe ce țin de interpretarea legislației în vigoare. Observatorii Promo-LEX au raportat că au fost deschise secții de votare pentru mai mult de 3000 alegători, care este mărimea maximă permisă de lege pentru o secție de votare. Pe când Codul Electoral este interpretabil la capitolul specificării exacte a noțiunii de „partid

reprezentat în Parlament”, cel puțin două formațiuni politice reprezentate în Parlament (MAE și MU-EM) nu au fost reprezentate în organele electorale în scrutinul din 16 mai 2010.

De asemenea, unele organe electorale au îndeplinit mai puțin sârguincios îndatoririle sale. Datorită păstrării listelor electorale în birouri ale autorităților, alegătorii au acces parțial limitat pentru verificarea acestora. Organele electorale, cu mici excepții, nu au organizat campanii de educație civică privind procedura de votare, iar materialele informative de acest gen nu ajunseseră de la CEC la majoritatea circumscripțiilor electorale. Operatorii care testează registrul electronic au asistat toată ziua la procedurile electorale, contrar legislației în vigoare. Unii membri ai birourilor electorale, au permis votarea alegătorilor în lipsa actelor de identitate. Calitatea listelor electorale continuă să fie o problemă, fiind constatate cazuri în care persoanele cu drept de vot nu s-au regăsit în listele electorale, ori datele lor de identificare erau introduse incorect. Multiple secții de votare au primit buletine de vot insuficiente în raport cu alegătorii incluși în listele electorale.

Concurenții electorali practică în continuare plasarea publicității electorale în locuri interzise, precum și în perioada de “tăcere electorală”. O parte din partidele parlamentare nu și-au realizat dreptul de a delega membri în birourile electorale.

Alegătorii continuă masiv să profite de posibilitatea de a vota la domiciliu, fără a justifica suficient această solicitare. Într-aceleși timp alegătorii din circumscripția electorală Sîngera s-au arătat sceptici față de votul prin intermediul Internetului.

Promo-LEX a elaborat și o serie de îngrijorări ca urmare a celor constatate. Promo-LEX se arată îngrijorată de prevederile legale interpretabile privind constituirea

consiliilor electorale de circumscripție și birourilor electorale ale secțiilor de votare, precum și de implicarea persoanelor neautorizate în procedurile electorale și față de calitatea listelor electorale. Asociația este îngrijorată de indiferența alegătorilor față de calitatea listelor electorale; totodată alegătorii profită prea mult de posibilitatea exagerat de liberă de a vota la domiciliu. Asociația este îngrijorată de onestitatea concurenților electorali față de plasarea publicității electorale precum și de realizarea dreptului, dar și a obligației morale, de a delega membri în organele electorale a partidelor reprezentate în Parlament.

Asociația Promo-LEX a monitorizat, în perioada 10 – 15 mai 2010, alegerile locale noi în 5 localități din cele 15 în care s-a desfășurat scrutinul. Localitățile au fost alese în baza criteriilor de mărime și diversitate, precum urmează or. Sîngera, mun. Chișinău; sat. Ruseștii Noi, r-ul Ialoveni; sat. Cărpineni, r-l Hîncești; și sat. Congaz și sat. Copceac, UTA Găgăuzia. De asemenea în ziua de 16 mai 2010, echipele mobile ale observatorilor Promo-LEX au monitorizat scrutinul în toate secțiile de votare în care s-au desfășurat alegerile locale noi. Constatările Promo-LEX reflectă situația în localitățile monitorizate și nu pot fi indicative pentru întreaga țară însă îngrijorările sunt formulate astfel încât să fie relevante pentru procesul electoral la nivel național.

În circumscripția electorală Sîngera, pentru a doua oară în istoria scrutinelor electorale din Republica Moldova, a fost decisă testarea registrului electronic al alegătorilor și, suplimentar, testarea votării prin Internet. Promo-LEX a monitorizat și prima testare a registrului electronic, din 15 noiembrie 2009, și a elaborat în acest sens un raport cu principalele constatări și îngrijorări.

Nota: pentru informații suplimentare contactați Departamentul Juridic Promo-LEX, Pavel Postica, tel. 211622.